

РЕШЕНИЕ

№ 126

гр. , 19.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – П., ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Д.И.П.

при участието на секретаря П.Т.А.
като разгледа докладваното от Д.И.П. Гражданско дело № 20211860100675
по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Делото е образувано по искова молба, депозирана от И. Х. Г., ЕГН: ***** /починал в хода на процеса, на чието място е конституирана Х. И. Б.- дъщеря/ и Н. Н. Х., ЕГН: *****, подадена чрез адв.Ц. П. от САК срещу Н. Г. Т., ЕГН: ***** и П. Г. ***Л ЪОВ, ЕГН: ***** за признаване за установено в отношенията между страните, че всеки от ищите е собственик на ½ от ПОЗЕМЛЕН ИМОТ № ***, за който е образуван УПИ I в кв. 13 по регулационния план на с.Ч., ЕКАТТЕ: *****, община Ч., одобрен със Заповед № 34 от *****г. на Кмета на Община Ч., с площ на имота 960 кв.м. и площ на УПИ 973 кв.м., отреден за жилищно застрояване, при съсед: поземлени имоти *****, *****, ***** и *****, със съборени съществувалите в имота сгради.

В исковата молба се твърди, че на 30.05.1996г. е починал Х. Н. Г., който след смъртта си е оставил като наследници Х. И. Г.- съпруга, своя син – И. Х. Г. /първия ищец/ и дъщеря си- С. Х.а Х.а /майка на втория ищец Н. Н. Х./.. На 30.01.2011г. починала съпругата на Х. Н. Г.- Х. И. Г.а, а на 18.05.2013г. починала майката на втория ищец и дъщеря на Х. Н. Г.- С. Х.а Х.а. Твърди се, че след смъртта на последните, единствени наследници на Х. И.ов Г. останали двамата ищци- И. Х. Г.- син на Х. И.ов Г. и Н. Н. Х.- внук на Х. И.ов Г.. Сочи се още, че на *****г. е починала М. Н.а С., като след смъртта ѝ нейн наследник останал дъщеря ѝ Н. Т. Л.а, която пък починала на 25.03.2010г. След смъртта на Н. Т. Л.а единствени нейни наследници останали двамата ответници: Н. Г. Т.- нейна дъщеря и П. Г. Л. – нейн син. Сочи се, че с Нотариален акт за покупко-продажба №5, том II, регистър ***, дело №*** от *****г., вписан в Записка за вписване №146, том I от *****г. Т.С.Г. продава на М. Т.С.Г. по баща – Н.а Г.а, следния недвижим имот, находящ се в с.Ч. и землището му, П.ска околия, а именно: къща, сая и двор „Стара махала“ от 1.7 дка, при съсед: С.Т., И. В., дере и път, който имот по регулационния план на с.Ч., се включва в парцел VII-

127, кв.85. На 07.02.1969г. с акт за нотариално завещание при А.Й.А.- Народен съдия в гр.П., М. Т.С.Г. от с.Ч. завещала на Х. И.ов Г. от с.Ч. недвижимият имот, находящ се в с.Ч. и представляващ парцел VII-127, в кв.85 по плана на с.Ч., представляващ дворно място с къща, плевня и сайвант. Х. И.ов Г. се сочи, че не е наследник по закон на М. Т.С.Г. /М. Н.а С./, тъй като бил осиновен. Сочи се, че от представените към исковата молба писмени документи, може да се установи, че М. Т.С.Г. и М. Н.а С. са имена на едно и също лице, както и че имотът, описан в Нотариален акт за покупко-продажба №5, том II, рег.***, дело № *** от *****г. по стария /недействащ/ план на с.Ч. е идентичен с Поземлен имот №*** с площ 960 кв.м., за който е отреден УПИ I-***, с площ 973 кв.м., кв.13 по действащия ПУП на с.Ч., одобрен със Заповед №**/*****г. на кмета на община Ч., с административен адрес: с.Ч., ул. „Я.“ №14. Сочи се, че последно описаният недвижим имот към настоящия момент представлява процесния имот, като в имота е имало две сгради, но същите са съборени и в момента реално в имота няма сгради. Сочи се, че съгласно чл.16, ал.2 от Закона за наследството- завещателните разпореждания, които се отнасят до определено имущество, са частни и придават качеството заветник. Твърди се, че ищите са собственици на процесния, описан недвижим имот, в качеството им на наследници на заветника Х. И.ов Г., като правото им на собственост е възникнало въз основа на нотариалното завещание, с което М. Т.С.Г. /М. Н.а С./ се е разпоредила с описания недвижим имот, като го е завещала на Х. И.ов Г. и по наследство. Сочи се, че нотариалното завещание поражда правния си ефект и със същото и като наследници на Х. И.ов Г., ищите се легитимират като собственици на процесния имот. Дори предприели действия за издаване на констативен нотариален акт, но не успели да се снабдят с такъв. Тъй като ответниците били наследници по закон на М. Н.а С. и декларирали имота на свое име в община Ч., за ищите възникнал интерес за водене на настоящото дело, за да се установи със сила на пресъдено нещо и да бъде обявено на всички трети лица, че И. Х. Г. и Н. Н. Х. са собственици на процесния недвижим имот.

В срока по чл.131 ал.1 ГПК, по делото е постъпил писмен отговор от ответницата Н. Г. Т. чрез упълномощения адв. С. Е. от САК. Тази ответница счита, че предявеният установителен иск е недопустим относно признаване правото на собственост относно съществувалите в процесния поземлен имот сгради, като производството в тази му част следва да бъде прекратено. Сочи се, че с оглед наведените твърдения на ищите, че към момента на подаване на исковата молба отразените в имота по регулационния план сграда с площ 53 кв.м. и сграда с площ 34 кв.м. са съборени, то липсвал обект на спорно вещно право, респ. липсвал правен интерес от установяване на правото на собственост върху несъществуваща вещ. Ответницата Т. оспорва предявения установителен иск за собственост по отношение на недвижимия имот като неоснователен. Твърди, че с П. Г. Л. са съсобственици при равни права на процесния недвижим имот, правото на собственост върху който са придобили по наследство от общия им наследодател М. Н.а С. /М. Т.С.Г./, починала на *****г., оставила за свой единствен наследник майката на ответницата- Н. Т. Л.а, починала на 25.03.2010г. Оспорва се твърдението на ищите, че са собственици на имота, правото на собственост върху който са придобили по наследство от общия им наследодател и заветник- Х. И. Г. и извършено в негова полза завещателно разпореждане. Завещателното разпореждане, обективизирано в акт за нотариално завещание от 07.02.1969г. от А.Й.А. – народен съдия в гр.П., се оспорва като недействително. Ответницата прави възражение за нищожност на нотариалното завещание от 07.02.1969г., с което М. Т.С.Г. е завещала на Х. И.ов Г. от с.Ч. недвижим имот, находящ се в с.Ч., представляващ парцел VII-127, кв.85 по плана на с.Ч. и представляващ дворно място с къща, плевня и сайвант, като основанието да се наведе възражение

за нищожност е чл.42, б. „б“ ЗН- опорочена форма на валидност, тъй като при съставяне на нотариалното завещание не са спазени изискванията на чл.24, ал.1 и ал.2 ЗН. В нарушение на предписаната от закона форма завещанието било извършено от районния съдия без присъствието на двама свидетели, като при съставяне на завещанието инструментарни свидетели не са присъствали както при устното изразяване на волята на завещателката, така и при прочитане на завещанието и завещанието не е подписано от двама свидетели. Тези основания за нищожност се извеждали от самия текст на завещанието, видно от който не са отразени свидетели, присъствали при неговото съставяне с посочване на трите им имена и данни за тяхната самоличност. Не било отразено и че завещателката е изразила устно волята си пред присъстващи лица-свидетели, нито било отразено, че след съставяне на завещанието, то е прочетено от районния съдия в присъствието на завещателя и свидетели. В завещанието липсвал и положен подпис на двама свидетели. Цитира се чл.24 ЗН и неговите изисквания и се сочи, че изброените там изисквания следвало да са налице кумулативно, като липсата на който и да е от тях има за последица нищожност на нотариалното завещание по смисъла на чл.42 б. „б“ ЗН. Соци се, че като нищожно нотариалното завещание от 07.02.1969г. не е произвело правния си ефект да прехвърли собствеността върху описания в завещанието имот в полза на заветника Х. И.ов Г., поради което и не пораждало правни последици за ищците като негови наследници. С оглед на изложеното се иска от съда да отхвърли изцяло като неоснователен иска, предявен от И. Х. Г. и Н. Н. Х. за признаване за установено в отношенията между страните по делото, че всеки един от ищците е собственик на ½ ид.ч. от Поземлен имот №***, с площ от 960 кв.м., за който е образуван УПИ I-*** в кв.13 по регулационния план на с.Ч., одобрен със Заповед № 34 от *****г. на кмета на община Ч., с площ, с площ 973 кв.м., с административен адрес: област София, община Ч., с.Ч., ул. „Я.“ №14, при съсед: поземлени имоти: *****, *****, ***** и *****, със съборени съществували в имота сграда с площ 53 кв.м. и сграда с площ 34 кв.м. Ответницата Т. претендира и сторените разноски.

Другият ответник в процеса- П. Г. Л. не е подал отговор на исковата молба в законоустановения срок и не е взел становище.

В хода на процеса, след насрочване на делото, е починал единият от ищците- И. Х. Г., за който факт са представени доказателства и с Определение №141/26.05.2022г. съдът, на основание чл.227 ГПК, е конституирал като страна-ищец в производството, на мястото на починалия И. Х. Г., наследника му и негова дъщеря- Х. И. Б., с ЕГН: *****.

В първото съдебно заседание ищците Х. И. Б. и Н. Н. Х. не се явяват, но се представляват от упълномощената адв.Б. С. от САК, която поддържа исковата молба. В последното съдебно заседание адв.С. не се явява, но депозира писмена молба по съществото на делото, с която заявява искане съдът да постанови решение, с което да уважи изцяло предявения иск като основателен и доказан, както и да присъди на доверителите й сторените разноски съгласно списък по чл.80 ГПК. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответната страна.

В предоставения от съда срок процесуалният представител на ищците- адв.С., депозира и писмена защита, в която сочи, че с приложените, приети и неоспорени по делото писмени доказателства, са доказани изцяло исковите претенции. Счита, че по делото безспорно се доказало наличието на извършено валидно завещателно разпореждане /завет/ в полза на техен наследодател относно процесния имот, породило своето действие и че ищците са наследници по закон на заветника, в полза на който е извършено завещателното разпореждане. Соци се, че нотариалното

завещание, на което страната се позовава, е съставено от народен съдия в гр.П. през 1969г., като е валидно и е породило своето действие. Сочи се, че не било необходимо приподписването на завещанието от свидетели, тъй като подписването е станало пред съда. От друга страна свидетелите били за установяване дееспособността на лицето, но в настоящия случай съдията е посочил, че е влязъл в разговор със завещателката и се е убедил, че напълно разбира смисъла и значението на акта, който се извършва. Ответниците не били направили възражение в тази насока, че завещанието е унищожавемо, което води до извод за извършено валидно завещателно разпореждане, породило своето действие. На трето място, удостоверяването, направено от съдия, било официален свидетелстващ документ и като такъв удостоверявал, че посочените в него факти отговарят на действителното фактическо положение. Сочи се, че в тежест на ответницата Т. било да докаже възраженията си срещу придобивното основание на ишците, с оглед наведеното възражение за нищожност на завещателното разпореждане, но видно от целия събран по делото доказателствен материал, тя не доказала наведеното възражение. Сочи се, че с представената, приета и неоспорена по делото съдебно-техническа експертиза се доказала идентичността на процесния имот, описан в представените по делото писмени доказателства, актуалния регулационен статут на имота към настоящия момент и дали в него има изградени сгради. В писмената защита адв.С. заявява, че счита, че по делото, от страна на доверителите й, се провело пълно и главно доказване на всички елементи от предмета на доказване и тяхната основателност се установила по безспорен начин. Поради всичко изложено, пак моли съда да уважи исковите претенции в тяхната цялост и да им присъди всички сторени по делото разноски.

Ответникът Н. Г. Т. не се явява в проведените открити съдебни заседания, но се представлява от адв. С. Е. от САК, която от името на доверителката си оспорва исковата молба и поддържа въведеното още с отговора на исковата молба възражение за нищожност на завещанието, на което се позовават ишците, за да обосноват собственическите си права върху процесния имот. В хода по същество на делото адв.Е. моли съда да постанови решение, с което изцяло да отхвърли предявения иск като неоснователен. Иска се от съда да приеме, че ишците черпят правата си от нотариално завещание, направено в полза на общия техен заветник и същото- по изрично посочените от страната основания, е нищожно. Адв.Е. счита, че завещанието не е породило действие, поради което не е породило последици за ишците като наследници по закон на лицето, в чиято полза е завещанието. Адв.Е. сочи, че подробни съображения за нищожност на завещанието е изложила в отговора на исковата молба, във връзка с което е направила изрични възражения и моли съда да постанови решението си съобразно тях. Адв.Е. също претендира, от името на доверителката си, присъждане на сторените в производството разноски, за които представя списък. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещния адвокат.

Ответникът П. Г. Л. не се явява и не се представлява в проведените съдебни заседания, като не изразява и писмено становище.

Съдът, след като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, намира следното от фактическа страна:

Видно от приложения към исковата молба Нотариален акт за покупко-продажба №5, том II, рег. №***, дело №*** от ****г. на П.ски съдия, на 7 юни ****г. Т.С.Г. от с.Ч. е продал на М. Т. С.-Г., по баща- Н.а Г.а от с.Ч. няколко недвижими имота, сред които: недвижим имот, находящ се в с.Ч. и землището му, П.ска околия – къща, сая и двор „Стара Махала“ от 1.7 /един цяло и седем ара/, до съседи: С.Т., И. В., дере и път, който имот по регулационния план на с.Ч. се включва в

парцел VII /седми/ - 127 /сто двадесет и седми/, квартал 85 /осемдесет и пети/.

Според представено удостоверение, издадено от кмета на община Ч. описаният в Нотариален акт за покупко-продажба №5, том II, рег. №***, дело №*** от ****г. по стария /недействащ/ план на с.Ч. е идентичен по местоположение с Поземлен имот № *** с площ 960 кв.м., за който е отреден УПИ I-***, с площ 973 кв.м., кв.13 по действащия Подробен устройствен план- План за регулация и застрояване на с.Ч., одобрен със Заповед № **/*****г. на кмета на община Ч.. Според друго, издадено на ****г. удостоверение от община Ч., ПИ № **, за който е отреден УПИ I-*** кв.13 по ПУП на с.Ч., област Софийска, е с административен адрес: област София, община Ч., с. Ч., ул. „Я.“ №14.

Представена е скица № 78/23.08.2021г., издадена от община Ч. на имот № **, за който е образуван УПИ I в кв.13 по Застроителен и регулационен план на с.Ч., община Ч., одобрен със Заповед № 34 от ****г. на кмета на община Ч., с площ 960 кв.м., при съсед: ПИ ****- П.В.Т., ПИ ****- И.ка Н.а С., ПИ ****- Община Ч., **** – Община Ч.. В скицата е записано, че в имота има 2 сгради: № 501.***.1- 1 етаж, масивна, друг вид сграда за обитаване, 53 кв.м.; № 501.***.2- 1 етаж, масивна, селскостопанска сграда, 34 кв.м. В отразена „Забележка“ в скицата е посочено, че всички сгради в УПИ I-***, кв.13 са съборени. Посочено е още, че имотът е записан на наследници на М. Т.С.Г., документ: н.а. №5 от 07.6.***г., издаден от П.ски съдия-гр.П., том II, регистър: **, дело: **.

Представено е и удостоверение за данъчна оценка № *****/*****г., издадено от община Ч. за имот, находящ се в с.Ч., ул. „Я.“ №14, пл. № ** от 1999г., кв.13, УПИ парцел I. Според цитираното удостоверение данъчната оценка на описания имот е 4058.40 лв.

Приложи се по делото и скица № *****-06.10.2022г., издадена от Служба по геодезия, картография и кадастър- Софийска област за поземлен имот с идентификатор № *****.501.*** по кадастралната карта и регистри на с.Ч., одобрени със Заповед № *****/*****г. на ИД на АГКК. Според скицата имотът е с адрес: с.Ч., ул. „*****“ №11, площ 964 кв.м., предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: ниско застрояване (до 10м.), предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: **, квартал:13, парцел: I , съсед: *****.501.9031, *****.*****, *****.*****, *****.*****. Според тази скица няма данни за сгради в имота, нито за собственици.

Приложен е Препис от „Акт за нотариално завещание“. Документът е написан на ръка и гласи:

„Днес на 7 (седми) февруари 1969г. при мен А.Й.А., народен съдия гр.П., се яви М. Т.С.Г. от с.Ч., Софийски окръг, на 80 години, в чиято самоличност се убедих от л.к. ***** от 14.IV.64г. на МВР П..

Същата ми заяви, че иска да й напиша нотариално завещание. След като влязох в разговор с нея и се убедих, че напълно разбира смисъла и значението на акта, който иска да й се извърши, написах завещанието съгласно изявената воля, както следва: Аз М. Т.С.Г. от с.Ч. по добра воля и без никаква принуда завещавам на сина ми Х. И.ов Г. от с.Ч. недвижимия ми имот, находящ се в с.Ч. и представляващ парцел VII-127 в кв.85 по плана на с.Ч. и представляващ дворно място и къща, плевня и сайвант, при оценка 3364 лв. (три хиляди триста шестдесет и четири лева). Това е моята последна воля.

Написах завещанието съгласно изявената воля на завещателката. Така написаното

завещание прочетох гласно на завещателката и след като се заяви, че го одобрява, се подписа от нея и от мен народния съдия.“.

Цитираното завещание носи подпис на „Завещател“ и „Народен съдия“.

Представено е удостоверение № 019 от 23.08.2021г., издадено от община Ч. за идентичност на лице с различни имена. Според същото М. Т.С.Г. и М. Н.а С. са имена на едно и също лице.

Според представеното Удостоверение за наследници изх. № ****/*****г., издадено от община Ч., М. Н.а С. е починала на ****г. съгласно Акт за смърт № ***/*****г., съставен в с.Ч., като след смъртта си е оставила следните наследници по закон: Н. Т. Л.а- дъщеря, която пък е починала на 25.03.2010г. и е оставила за свои наследници дъщеря си- Н. Г. Т. /първата ответница/ и сина си - П. Г. Л. /втория ответник/.

Според представеното Удостоверение за наследници изх. № ***/*****г., издадено от община Ч., Х. И.ов Г. е починал на 30.05.1996г. съгласно Акт за смърт № ****/*****г., съставен в с.Ч., като след смъртта си е оставил следните наследници по закон: Х. И. Га – съпруга, И. Х. Г. – син /първия ищец, починал в хода на процеса/ и С. Х.а Х.а – дъщеря. Видно от същото удостоверение Х. Га е починала на 30.01.2011г. Видно пак от него С. Х.а Х.а е починала на 18.05.2013г. и е оставила като наследник сина си Н. Н. Х. /втория ищец/. Според представения Препис –извлечение от Акт за смърт, издаден на 01.04.2022г. от длъжностно лице по гражданско състояние към община Ч., И. Х. Г. е починал на 22.03.2022г. в с.Ч., за което е съставен Акт за смърт №10 от 23.03.2022г. Видно от Удостоверение за наследници изх. № 036/01.04.2022г., издадено от община Ч., И. Х. Г. /първият ищец, починал в хода на процеса/ е оставил за свой единствен наследник дъщеря си Х. И. Б. /въведена в процеса като ищца на мястото на своя баща/.

По делото е допусната, изслушана и приета Съдебно-техническа експертиза, изготвена от вещото лице В. Я. за актуалния регулационен статут на имота и идентичността му по представените документи. Според заключението по действащия ЗРП на с.Ч., одобрен със Заповед № **/*****г. на кмета на община Ч., процесният имот съставлява УПИ I-***, кв. 13 и е отреден за жилищно застрояване. Посочено е, че в имота няма сгради, но откъм ул. „*****“ личат съборени сгради. Вещото лице е изготвила комбинирана скица на имота. Посочила е, че от изготвената Комбинирана скица (Приложение №1) е видно, че имотът, съставляващ парцел VII-127, кв.85 по Кадастралния и регулационен план от 1921г. по местоположение, площ и граници е частично идентичен с парцел I-***, кв.13 по действащия Застроителен и регулационен план на с.Ч., одобрен със Заповед № **/*****г. на кмета на общината и с ПИ *****.501.*** по КККР на с.Ч., одобрен със Заповед № *****/*****г. на ИД на АГКК. Според вещото лице границите на имота по Кадастралната карта съвпадат с тези по действащия регулационен план в границите на допустимата точност, съгласно чл.18 от Наредба № *****/*****г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри. Вещото лице е изслушана в съдебно заседание на 14.09.2022г., в което тя пояснява, че през 1921г. имотът е бил много голям, след това обаче от него са образувани три имота и една част е влязла в улицата.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира за установено от правна страна следното:

Предявените искове са с правна квалификация чл.124 от Гражданско-процесуалния кодекс /ГПК/ във вр. с чл.13 и чл.5 от Закона за наследството /ЗН/ за установяване правото на собственост на ищите върху недвижим имот /по ½ ид.ч. за всеки от тях/ на основание наследяване на техен

починал наследодател- заветник по завещателно разпореждане от страна на собственика на имота.

От ответницата Т. е наведено възражение с правно основание чл.42 б. „б“ ЗН- за нищожност на завещателно разпореждане поради неспазване на разпоредбата на чл.24 ЗН.

Ишците се легитимират като собственици на процесния имот с приобщения препис от „Акт за нотариално завещание“, по което завещател е М. Т. С.-Г., а заветник е Х. И.ов Г. – техен наследодател /който факт също е доказан, а и е отделен за безспорен/, за когото в хода на процеса се твърди, макар и да не се представят доказателства за това, че е осиновено дете на завещателката. Ответниците също заявяват себе си като собственици на процесния имот, черпеци права обаче от качеството си на наследници по закон на М. Н.а С..

Установи се по несъмнен начин, че М. Т.С.Г. и М. Н.а С. е едно и също лице - починало и че двете групи страни в процеса желаят да почерпят права именно от нейната смърт.

Установи се още по безспорен начин /от всички събрани доказателства/, че имотът, описан в Нотариален акт за покупко-продажба №5, том II, рег. №***, дело №*** от ****г. по стария /недействащ/ план на с.Ч. е същият, който е включен в завещанието на М. Т. С.-Г. от 1969г. От заключението по СТЕ става ясно, че този имот впоследствие е раздробен, като е частично идентичен с Поземлен имот № *** с площ 960 кв.м., за който е отреден УПИ I-***, с площ 973 кв.м., кв.13 по План за регулация и застрояване на с.Ч., одобрен със Заповед № **/*****г. на кмета на община Ч.. Последният пък се установи, че е напълно идентичен с имот с идентификатор № *****.501.*** по кадастралната карта и регистри на с.Ч., одобрени със Заповед № *****/*****г. на ИД на АГКК.

Спорният между страните въпрос е на кого принадлежи собствеността върху процесния имот, като в тази връзка ответниците са навели довод и възражение за нищожност на основаниято, от което ишците черпят своите права, а именно: Акт за нотариално завещание от 1969г. на М. Т. С.-Г.. Това, на което ответниковата страна се позовава, е фактът, че формата на завещанието е опорочена, тъй като то е нотариално такова, но не е съставено в присъствието на двама свидетели.

Съгласно чл.24 ЗН, нотариалното завещание се извършва от нотариуса в присъствието на двама свидетели. Завещателят изявява устно своята воля на нотариуса, който я записва така, както е изявена, след което прочита завещанието на завещателя в присъствието на свидетелите. Нотариусът отбелязва изпълнението на тия формалности в завещанието, като означава и мястото, и датата на съставянето му. След това завещанието се подписва от завещателя, от свидетелите и от нотариуса. Това гласи разпоредба на чл.24 ЗН в приложимата към момента на съставяне на процесното завещание редакция от [ДВ, бр. 41 от 21.02.1949 г.](#) В разпоредбата на чл.24 ЗН /във всичките му редакции до момента/ се предвижда система от действия на завещателя, на нотариуса и на свидетелите, чието съдържание и последователност са ясно определени в закона и която система от действия определя елементите от фактическия състав на нотариалното завещание. Завещанието е извършване на волева, целенасочена мисловна дейност, която се изявява устно, лично и непосредствено пред нотариуса в присъствието на свидетели.

В конкретния случай се установи, че завещанието, относно действителността на което се спори, е съставено от „народен съдия“, а не от нотариус, което обаче не променя функцията му и законовите правила, които следва да се спазват при съставянето му. Съгласно чл.32 от Закона за устройство на народните съдилища от 26.03.1948 г. при всеки Народен съд има нотариат, като нотариалната служба се изпълнява от нотариус, а там, където няма нотариус или нотариусът е възпрепятствуван – от народния съдия. В този смисъл, народният съдия по времето, когато е

съставено завещанието, е имал нотариални функции и именно заради тях е извършвал нотариална дейност, без това обаче да му дава право за „опростяване“ на процедурата по съставяне, описана в чл.24 ЗН. Поради това твърдението на процесуалния представител на ищците, че качеството на съставителя на нотариалното завещание- „народен съдия“ изключва необходимостта от приподписване на завещанието от свидетели, е невярно.

Всъщност и законът и съдебната практика са категорични, че завещателното разпореждане е нищожно, когато при съставяне на завещанието не са спазени разпоредбите на чл.24 и чл.25, ал.1 ЗН. Буквата на закона е изрична в този смисъл- чл.42, б. „б“ ЗН, а разпоредбата е императивна. Според трайно установената съдебна практика пък неспазването на всяко едно от изискванията на чл.24 ЗН и липсата на елемент от фактическия състав води до нищожност на завещанието /вж. Определение № 246 от 17.03.2011 г. по гр.д. № 1180/2010 г. на В КС; Решение № 322 от 2.11.2011 г. по гр. д. № 1808/2010 г. на ВКС; Решение № 88 от 9.07.2018 г. по гр. д. № 4176/2017 г. на ВКС/.

Свидетелите, в чието присъствие се съставя нотариално завещание, са т.нар. „инструментарни свидетели“. Това са свидетели на извършване на завещанието, имащи гарантираща законосъобразността му функция. Те са гаранцията, че лицето е изявило волята си така, както е записано. Те са гаранция за липса на вмешателство върху волята на завещателя и евентуално за подмяна на волеизявлението му. Завещателният акт трябва да бъде автентичен израз на волята на завещателя, именно поради което е поставено законовото изискване за изпълнение на определени процедурни формалности, сред които и присъствието на свидетели, прочитане на завещанието пред свидетелите, подписване на завещанието и от свидетелите. В конкретния случай тези последни изисквания, касаещи „инструментарните свидетели“, не са спазени. До този извод се достига не само заради факта, че в завещанието липсват други подписи, освен тези на народния съдия и завещателката, а и защото изпълнението на това формално изискване, не е отбелязано в самото завещание, както изисква чл.24, ал.2 ЗН. В случай, че позоваващата се на завещанието страна, твърдеше, че свидетели са присъствали, но това е пропуснато да се отбележи, следваше да го докаже. Ищците обаче нито са твърдели това, нито са искали събиране на доказателства за такъв факт.

В случая с процесното нотариално завещание завещателката се твърди, че се е разпоредила за след своята смърт с притежаван от нея недвижим имот. Не е ясно дали завещаният имот е единствено имущество на завещателката или е част от цялото ѝ имущество, но по начина на формулиране изглежда, че се касае за част от имущество- един имот, т.е. разпореждането е частно, а лицето, в чиято полза е направено, следва да има качеството заветник, върху когото в момента на смъртта на завещателя е следвало да премине собствеността върху описаното имущество. Съдът намира обаче, че неизпълнението на изискванията на чл.24 ЗН, що се касае до съставяне на завещанието в присъствието на двама свидетели, го е опорочило до степен „нищожност“, поради което завещанието не е произвело действие, а със смъртта на завещателката имуществото е преминало към нейния наследник по закон – дъщеря ѝ Н.Т. Л.а, която е станала титуляр на имуществените права на починалата. След смъртта на Н. Л.а в правната сфера на ответниците са преминали правата върху процесния имот, които тя е придобила от наследяването по закон.

С оглед на всичко изложено, съдът намира предявените кумулативно субективно съединени искове за неоснователни и подлежащи на отхвърляне.

С оглед изхода на правния спор, ищците следва да бъдат осъдени да заплатят на ответниците разноските по производството, а именно : сумата от 800.00 лв. за заплатено адвокатско

възнаграждение.

Воден от горното, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ субективно съединените иски на Х. И. Б., ЕГН: *****/конституирана на мястото на починалия в хода на процеса И. Х. Г., ЕГН: *****/ и Н. Н. Х., ЕГН: *****, предявени срещу Н. Г. Т., ЕГН: ***** и П. Г. Л., ЕГН: ***** с правно основание чл.124 ГПК във вр. с чл.13 и чл.5 ЗН за признаване за установено в отношенията между страните, че всеки от ищите е собственик на 1/2 от ПОЗЕМЛЕН ИМОТ № ***, за който е образуван УПИ I в кв.13 по регулационния план на с.Ч., ЕКАТТЕ: *****, община Ч., одобрен със Заповед № 34 от *****Г. на Кмета на Община Ч., с площ на имота 960 кв.м. и площ на УПИ 973 кв.м., отреден за жилищно застрояване, при съсед: поземлени имоти *****, *****, ***** и *****, който имот е идентичен с имот с идентификатор № *****.501.*** по кадастралната карта и регистри на с.Ч., одобрени със Заповед № *****/*****Г. на ИД на АГКК, с площ 964 кв.м., предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: ниско застрояване (до 10м.), предишен идентификатор: няма, номер по предходен план: ***, квартал:13, парцел: I, съсед: *****.501.9031, *****.*****, *****.*****, *****.*****, като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, Х. И. Б., ЕГН: ***** и Н. Н. Х., ЕГН: *****, ДА ЗАПЛАТЯТ на Н. Г. Т., ЕГН: ***** и П. Г. Л., ЕГН: ***** направените по делото разноси в размер на 800.00 лв. /осемстотин лева/ за заплатен адвокатски хонорар.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба в 2-седмичен срок от съобщаването му на страните пред Софийски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – П.: _____